

POLITIKAI NAPILAP.

Majestatis minden este (vasárnap kivételével).

Hónapja mindenképp 1 krajczár.

Évesdíjára:

Helyben háború harca vagy vidéken postai úttal: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker. Nemvéd-utca 6. szám.Szerkesztésig órák:
Délelőtti 10 óráig délután 6 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztésig telefon: 888.

Kiadóhivatal telefon: 888.

Budapest, decz. 7.
Ausztriában a mai nappal megkezdődött a 14. § alapján való kormányzás, — az abszolutizmus.

Az obstrukció.

A nyáron elszenderült és most újra bevonult a Sándor-utcai szürke Háza a parlamentek réme, a kormányok örök veszedelme: az obstrukció.

Tegnap határozta el a függetlenségi és 48-as párt és ma, mikor először léptek ki a küzdőtérre az élet-halál harcra kész hadiak, maga Kossuth Ferencz jelentette be az országgyűlésnek.

Nem kellett meglepetést a harci kürt harsogása, az első attack nyugodtan hagyta a védelmi állásba helyezkedett többséget, a közjogi alapon álló többi pártok pedig, nemzeti- és néppárt egyaránt, csendes szemléldővé szegődtek az eseményeknek.

Mindenki vár, csak a szélsőbaloldali elszánt csapat tör előre. Jöjjen, aminek jönni kell. De hogy mi fog következni, azt nem tudja senki, hiszen azzal sincsenek egészen tisztában a küzdő felek, hogy ők maguk mit akarnak.

Bánffy Dezső báró és a többség május elsejére ígéri a gazdasági függetlenséget, *felleve ha...* A szélsőbaloldali csoport harminc éves programjához hiven követeli a 48-iki alkotmány helyreállítását a 67: XII. t. cz. 68. §-a alapján *minden feltétel nélkül*; a közbenes pártok élükön Apponyi Albert gróffal nem szólnak a javaslat ellen, nem cselekszenek azonban az obstrukció hátrányára sem, mert *Bánffy* iránti gyűlöletük, mely a hirhedt októberi választások óta csak fokozódott, bosszúra sarkalja őket és a megrekedt kormányzatekér önkéntes megmentésére semmiképen sem akarnak vállalkozni. Inkább valószínű, hogy a harc hevében oda állanak az obstrukció háttérébe, mintsem hogy kormánypárti zászló alá sorakozzanak.

Két tábor áll tehát egymással szemben, az egyik elszánta a végső küzdelemre, a másik körülzáncolva a hatalom bástyái által. Az előnyösebb pozíció úgy látszik, a függetlenségi és 48-as párté, mert a vége felé hajló esztendő kényszerhelyzetbe juttatta a kormányt, de a könnyebb helyzet tényleg mégis a majoritásé, mert a hallgatag védelmet a parlamentek nagy útközleté-

ben mindig több sikerrel lehet keresztülvinni, mint a sok munkával, óriási testi és szellemi fáradsággal és kísértésbe soha nem hozható elszántággal járó obstrukciós harcmódot.

A nagy küzdelem Ausztria miatt indul meg a magyar parlamentben, de nem osztrák minta szerint. A közjogi ellenzék harcra kész, de botrányokra nem hajlandó, diadalra vágyik, az után sóvárog, a kést és asztaltétőt azonban nem ismeri el alkotmányos fegyverül.

Az elősők ma felvonultak, a kompromisszum napjaiban kitűzött fehér lobogót a harc kopja váltotta fel — a téli hadjárat kezdetét vette.

Budapest, december 7.

× *A parlamenti helyzet. Süllyedő* Dezső ma nem volt jelen a képviselőház ülésén, amit a függetlenségi és 48-as párt lehetőleg a maga javára egykezelt magyarítani. A tegnap meghatározott tervhez képest, az obstrukciós lennek ma előterjesztette három indítványát és lelkes hangulatban intézte az a fölötti vitát. Ambar szóására, még csak *Marjay* Péter és *Sima* Ferencz vannak feljegyezve, az intéző körök mégis úgy számítják, hogy *a ma megkezdett vita legalább péntekig el fog tartani*. A kormánypart jövőbeli magatartásáról bizonyosat senki sem tud mondani. Azt beszélik, hogy egyelőre teljes nyugodtsággal fogják nézni az obstrukciót. A délelőtti órákban híre járt, hogy Ausztriában még sikerülni fog alkotmányos uton megvalósítani a provizóriumot, de csakhamar kitűnt, hogy a hírsztelesek alap nélkül valók. — A függetlenségi és 48-as párt el van határozva egy a községi, mint a munkástörvény javaslatnál nagyobb *vitát* provokálni, hogy ezáltal is időt nyerjen.

× *A horvát miniszter lemondása.* Josipovich Imre horvát miniszter lemondása, melyről az *Esti Hírlap* adott elsőnek hírt, mindenfelé nagy feltűnést keltett. Értesülésünk szerint Josipovich lemondását a *holnap délután négy órák tartandó* minisztertanács tárgyalni fogja, mert megakarják kísérlelni a differenciák kiegyenlítését. *Lukács* pénzügyminiszter ugyanis hajlandó az italmérségi jog kizárólagosságá tekintetben bizonyos engedményeket tenni, de csak akkor, ha a *horvát tartománygyűlés a magyar-horvát pénzügyi eseményről szóló törvényjavaslatot elfogadta.* Josipovich miniszter azonban a horvát képviselők klubjának ettől a javaslattól függetlenül tette meg ígéretét és így nem valószínű, hogy a közkezdveltség miniszter megmaradjon hivatalában. *Cseh* Ervin minisztersége befejezett dolognak tekinthető.

× *A képviselőház bizottságából.* A pénzügyi bizottság e hónap 9-én délelőtti 11 órák *konsul illethekekről* szóló törvényjavaslatot veszi tárgyalás alá, az *összeférhetlenségi* bizottság pedig e hónap 14-én gyűlekezik össze, hogy a *Heilai* Ferencz és *Konkoly* Thege Miklós összeférhetlenségi eseteiben végre ítéletet mondjon. A *véderő* bizottság, a mint már jelentettük e hónap 10-én tárgyalja a honvédelmi miniszter által tegnap beterjesztett jelentéseket.

× *Bartha Miklós mandátuma.* A képviselőház állandó igazoló bizottsága ma délelőtti fél tizenkét órák ülést tartott, melyen *Kubinyi* Árpád elnöklése mellett *Bartha* Miklós gyulai mandátumát a szokásos harmincz nap fenntartásáról *igazolta.* Az erre vonatkozó jelentést legközelebb a Ház elé terjesztik.

A képviselőház ülése.

A karzatok lassan telnek. A függetlenségi pártból tegnap elhangzott a riadó, de mintha a parlamenti karzat törzsközönségénél nem nagyon hinnék a dolgot. — Az első «obstrukciós» ülés képe legalább így tünteti fel a helyzetet. A kormánypart is csak a kisebb kézülséget vonnította fel, sőt a függetlenségi oldalon is vannak részek. A nemzeti pártiak helye kezdetben teljesen üresen áll, csak később tekint be egyik-másik pár percze. Itt van a néppárt, de nem mutat a helyzet iránt túlzott érdeklődést.

Ha a tegnapi függetlenségi határozal nem jelentette volna be a harcot, a terem s a folyosó képe nem sejtetné. Innen is, onnan is meglehetősen nyugalmal indul az előcsatározás.

Különbön vesztőjósó tünetek is bukkannak fel a látóhatáron. A *Hentaller* előtt fekvő hatalmas folians *Lecher* szabása beszédrel fenyegetőzik.

Előbb azonban az elnöknek van pár szava. Általános csodálkozásra *Berevics* új az elnöki székben, s két kormánybiztos *Lányay* Sándor és *Bornemissa* Adam számára kér egy évre távozási engedélyt. Még *Milek* Lajost igazolják az előirt 30 nap eltelével véglegesen, és *Daniel* báró kereskedelmi miniszter terjeszt be két jelentést, — az egyik miniszteriuma múlt évi tevékenységéről, a másik a statisztikai hivatal jövő évi munkatervéről számol be.

És megindult a «magyarányi vita». *Kossuth* Ferencz emelkedett fel szólásra.

— *Halljuk! Halljuk!* zugott az egész függetlenségi párt.

Kossuth röviden, de határozottan azt indítványozta, hogy a miniszterelnök által beterjesztett törvényjavaslat *az osztrákhoz utasítással*. A párt zajosan helyeselt, *Kossuth* pedig utalt arra, hogy a szóban forgó javaslat nem tisztán pénzügyi természetű és így ha valaha, úgy lit van az alkalom, hogy a ház attól a rossz szokástól eltérjen, hogy az osztályokat mellőzi. Csak így módon lehet a javaslatot alaposan megvitatni, mert az osztályoknak megvan az a joguk, hogy a minisztereket maguk elé idézhetik, akik így megadhatják a kellő felvilágosításokat.

Az elharmarkodottság máris megalázásával járt ennek az országnak, mert

a provizóriumot a képviselőház a nyáron elhamarkodva szavazta meg. Felajánlottuk magunkat Ausztriának és a birodalmi gyűlés meg csak tárgyalni sem akarta a provizórium javaslatát. Odamentünk, odakínáltuk magunkat, mint valamilyen helota nép és az osztrákok mégis visszautasították a meg egyezsere szolgáló alkalmat. *Szerényen kéltelkédik* abban, hogy ebből a javaslatból valaha törvény legyen, éppen azért vigyázni kell arra, hogyan éljen az ország most, harmincz esztendő múltán először önmendelkezési jogával. De meg azt sem tudjuk, hogy az osztrákok meg akarják velünk kötni az alkut, mért sietnének hát mi a status-quoval, holott a kormány javaslata maga is kéltelkédik ennek a lehetőségében. Hisz az bizonyos, hogy Ausztriában alkotmányos uton a megegyezés be nem következhetik.

— *Meg vannak veszve*, tette hozzá haragosan *Endrey* Gyula, *Kossuth* pedig utalt arra, hogy Ausztriában csak a *császáraparagrafusokat* lehet kormányozni, de Magyarország ilyen paragrafust nem ismer. . .

— *De még császárt sem!* zugta *Hentaller* Lajos barátainak zajos helyeslése közben. *Kossuth* most az osztrák parlamenti viszonyokra foglalkozott és éles bírálatot mondott az obstrukciós botránnyokra.

Meszlény Lajos sietett a legújabb szálló ígét forgalomba hozni.

— *Nem baj, csak szabad uszók legyenek*, szökött a szélsőbaloldali népszerű alakja, miközben *Kossuth* Ferencz az ellen telt ki, hogy az alkotmányos fogalmakkal megegyezőnek tartjuk, ha rendelkezileg intézkednek, holott jól láthatjuk, hogy a status-quo-ról nem lehet a két ország között a békét helyreállítani.

A közfűgyelem most *Tisza* Kálmán felé fordult, aki rendszer helyén ülve; szürke ruhában, fekete sapkában *sűrűn róttá egymás mellett a bukott*, mintha csak felszólásra készült volna.

Kossuth elérkezett beszédje végéhez és tagadásba vette, hogy felülül akadályok marulnának fel az ország rendelkezési joga ellen. Sétés az oralkodó joga ellen, hogy feltételezik, hogy a *magyar király szívéhez nincs odanőve Magyarország érdeke*, holott legutóbb láttuk, hogy mennyire le tudja küzdeni népei érdekében családai hagyományait, sőt talán egyéni meggyőződését is. Csak akkor nem volna erre képes, ha Magyarországról van szó. . .

— *Ugy van! Ugy van!* zugott hangosan a függetlenségi párt, *Kossuth* pedig a többséghez és a kormányhoz fordult, hogy gondolják meg megegyezés, mit cselekszenek, ne akarják az ország önmendelkezési jogát kinyitni, mert a függetlenségi párt nem fogja engedni, hogy az ország kezéből az önmendelkezési jogat kirapadják. Meg fogják őrízni a parlament tekintélyét, de egész arjukból, minden tehetségükből lankadtalanul fognak küzdeni a nemzet szent jogai mellett. Javaslátát elfogadásra ajánlja.

És a függetlenségi tábor viharosan zúgott és éljenzett, amikor *Bánffy* báró már szólásra készen állt.

Percekig nem juthatott szóhoz:

— *Éljen Kossuth!* Éljen a függetlenség! kiáltásoktól visszhangzott a terem. Az a kérdés — kezdő *Bánffy* báró, — hogy ez a javaslat az *osztályokhoz utasítással*-e?

As osztrákokhoz! — javítja ki *Endrey* Gyula viharos derülést közl. Mivel ez a törvény — folytatja a miniszterelnök — nem tartalmaz egy

bet, mint a jelenlegi állapot fenntartását.

— *Éppen es a boj!* — hangzik baról. ... eonfölgva — végezi be Bánffy báró szavát a nagy zsebugában — azt indítványozom, hogy a javaslat a pénzügyi bizottsághoz utasítsassék, mely a provizoriumot is tárgyalja. Ezt az indítványt írásban is benyújtja.

Ujra kiáltja a vihar:
— Eljen Kossuth! Abczug Bánffy! menjen Bécsbe! — haragják a függetlenségi pártot.

Bánffy és több miniszter tényleg kifelé indul.

— Hova mennek? — kiáltja utánuk Rigó Ferenc.

— Bécs felé uszik a szabaduszó! — magyarosan Lukács Gyula a baloldalon nagy derűltséggel kelte.

Az őrs generális is kivonul, — az előbb szorgalmasan jegyzett, s hirtelen: — *Tissa Kálmán beszélni fog!*

Most azután ott hagyta a vitakoszort. A második támadó már harczra készen áll. Az éljénzés elcsendesedik, s Bartha Ödön általános figyelem közt beszél.

Nem járul hozzá a javaslatához, mert attól tart, hogy a kormány ezzel csak időt akar nyerni a: újabb alkudozásokra. Lehet-e ez a magyar törvényhozás feladata, hogy a miniszterelnököt Magyarország érdekében feloldozásával kimentse a kényszerhelyzetből, melybe akkor jutott, midőn a magyar országgyűlés előtt önértékes kijelentést tett. Csak azért van erre a javaslatra olyan elegendő szükség, hogy Bánffy báró Bécsben adott szavát beválthassa.

Hozzájárul Kossuth javaslatához, de azt teszi hozzá, hogy a javaslat nagy fontosságánál fogva ad hoc bizottsághoz is utasítsassék. Ha a törvény létrejötte olyan végtelenül sürgős, akkor január elején vádindítványt fognak a kormány ellen beherjesztelni, amiért ilyen fontos országos érdek megóvásául késelt.

A függetlenségi tábor zajos helyeslése közt most az önálló rendelkezésről beszél. Ez a kiegyezési törvényben, s a pragmatika sanctióban gyökerezik s benne van világosan a negyvennyolczadiki törvényekben, de erre a kormány nem mer hivatkozni. Pedig most van itt az ideje, hogy Magyarország gazdasági életét állandó, önálló alapra fektessék!

Jrömmel látják, hogy a tuloldal is lelkesedik az önálló rendelkezésért, de a forma, a lényeg egészen ellérő. Önálló független intézkedéseket kíván, nem olyant, hogy az első törvényben is befoglaltassék az Auszriától való függés. Önálló, független Magyarországot kívánunk, vámbatárokkal.

— Eljen! Ugy van! — bangzik viharosan a szónok körül.

— Ne követejünk többet — folytatja az éljenviharban — mint amibe jogunk van, de azt követejünk legszenvedelmesebb követejünk! Azt a császárendeletet, melyet Ausztriában a 14. sz. tesz lehetővé, teljesen megtalálja abban a felhatalmazásban, hogy a kormány rendeletileg intézkedhessen. Ha csak ez volna benne, ez is szükségessé tenné, hogy az nagy fontosságánál fogva ad hoc kiküldendő bizottsághoz utasítsassék. Erre vonatkozó indítványt terjeszt be.

Az éljen újra felzúgott s most Olay került sorra.

Ha hirtelen szavazni kellett volna, a kormánynak vége — mert egész pártja a folyosón táborozik.

De Olay tüzzel beszé arról, ami a javaslatban benne van s még nagyobb hévvel arról, ami belőle hiányzik. Tudja, hogy a többség nem fog ahhoz hozzájárulni, hogy a javaslatot ad hoc bizottsághoz utasítsák, de legalább ahhoz járuljanak hozzá, hogy az igazságügyi bizottság is foglalkozzék vele. Nem hibét, hogy Magyarországon lenne tisztességes ember, aki nem kívánná az ország önállóságát, — az ellérés csak az lehet, hogy a függetlenségi párt ezt most megvalósíthatónak a balszívat-lannak tartja, míg a tuloldal nem mer belefogni.

— *Kishitét! Gyárak!* — kiáltja Endrey az úres jobboldali padok felé, s Olay pártja zajos tetszése közt benyújtja indítványát, mely szerint a

javaslat abban az esetben, ha az osztályokhoz vagy ad hoc bizottsághoz nem utasítanak, az igazságügyi bizottsághoz is utasítsassék.

Pichler Győző beszél utána. Utal annak nagy fontosságára, hogy az ilyen horedeji javaslatok az osztályokban is tárgyalassanak. Csak a sorshuzás után öszszeállított osztályokban való tárgyalás nyújthat biztosítékot, melyet a kormány s a többség akaratából öszszeállított bizottságokban, ahol csak a többség akarata érvényesülhet, hiába keresnénk.

Midőn a császári várak kapui bezárulnak a szeretet német nép dühétől való félelemben, midőn a csehek nemzetiségű gyűlölettel elvakítva dúlnak, pusztítanak, a magyar nemzet alkotmányos harczot folytat jogainak érvényesítésért. De engedni nem fog. A többség Badeni tanulsága folytán óvakodik fog az erőszakot, s a függetlenségi párt nem fogja a függetlenségi kivívására indított harczot feladni.

Az éljénzés újra felhangzott.

Aszóth János jelentkezett szólásra, új elemet hozva a vitába. A kölcsönös megalapozottságra és előzékenységre hivatkozva, Bartha Ödön indítványának elfogadását ajánlja. Pénzügyi kérések elbírálására a pénzügyi bizottság van hivatala, de ha a függetlenségi párt ad hoc bizottságot is kíván, ezt a kívánást teljesíteni kell, mert az elvételre folyó közdelemben méltányosoknak kell lenni egymással szemben.

A szélső baloldalon helyesléssel fogadták szavát s újra a függetlenségi párt vette át a szót.

Ekkor jelent meg Bartha Miklós a teremben. Mindenfelől melegen üdvözölték a bosszu lávólet után visszatért függetlenségi vezért.

Győry Elek tiltakozik az ellen, hogy a függetlenségi párt kivánságát párttitkárnak deklarálják. Pártját csak az a szempont vezeli, hogy a nagyfontosságú javaslatot behatárol tárgyalják.

Nem ütözhetnek meg azon sem, hogy több indítványt nyújtottak be, — mert bármennyire tisztán és világosan áll is az igazság, melyért küzdenek, minden fáradozásuk hasztalan, ha a többség megtagadja. Ennek akarják az indítványokkal elejét venni.

Pártja zajos tetszése közt azt a kívánást terjeszt elő, hogy ha a többség sem az osztályokhoz, sem ad hoc bizottsághoz nem akarja utasítani a javaslatot, járuljanak hozzá legalább ahhoz, hogy a törvényjavaslat az igazságügyi bizottsághoz is utasítsassék.

— *Helyes! Eljen!*

— Szünetet kérünk! — kiáltotta Justh Gyula az elnök felé. De Berzeviczy előbb Papp Elek beszédét akarja meghallgatni. Hiába fenyegetőzik Justh:

— Hosszu beszéd lesz!

Berzeviczy nem tágit.

Papp Elek ragaszkodik az osztályokhoz.

Midőn látja, hogy a többség az ellenzék érveivel, igazságaival szemben hoz fel egy eszmét sem, csak szavaz, — feltétlenül ragaszkodik Kossuth Ferenc javaslatához, még pedig nem azért, mert ő mondotta, mint ahogy a többség ragaszkodik Bánffy kívánásához, hanem azért, amit mert kíván, az jó és helyes a kizárólag az biztosítja a nyugodt parlamenti tárgyalást.

Helyeslés közben megüdült a baloldallal az ár a folyosóra. Mert azelnök eltűnt az emelvényről, — ami szünetet jelent, — a zajban ugy is alig hallják a szavát.

Bánffy báró a teremben maradt, s köréje gyülekező hiveivel beres gesztusokkal tárgyalta a függetlenségi párt magartatását. A jobboldal rendkívül nyomott bangulatban volt, az arcokon meglátszott a nyugtalan várakozás:

— Vajjon mi lesz tovább?

A szünet után Lukács Gyula beszélt Kossuth indítványa mellett. Mig éveket előt nem tekintett komoly államférfiúnak azt, aki nem a közösüges politika bive volt, most az ausztriai fejlemények megmutatták, hogy mi az igazi magyar érdek, s éppen ezért a függetlenségi és 48-as párt teljes erő-

vel fog küzdeni programjának megvalósításáért, — jelenli ki a függetlenségek lelkes éljénzése közt. Ajánlja a többségnek, hogy ne provokálja az ellenzékét ok nélkül, hanem a parlamentarizmus követelményeinek megfelelően, utasítsák a javaslatot az osztályokhoz.

Ezután Holló Lajos fejtette ki általános figyelem közt, hogy a pártfegyelem nyűge nem teszi lehetővé, hogy a többség tagjai e javaslat hibáiról szabadon nyilvánítsák véleményüket. Ezért szükséges, hogy olyan tárgyalási módot válasszunk, amely mellett a javaslatból kiküszöbölhetjük a hibás rendelkezéseket, s azt szabad kritikával javitathatjuk. Az pedig az osztályokban való tárgyalás — jelenli ki a szélsőbaloldali helyeslése közt. A függetlenségi párt tetszése közt fejtette ki a 68. § értelmében fenntartott *önrendelkezési jogot*, melynek érvényesítése a vámközösség fenntartása mellett elképzelhetetlen.

A függetlenségi-párt zajos tetszésnyilatkozata közt kárhoztatja Holló Lajos, hogy a javaslatnak az a tendenciája, hogy a mostani osztrák viszonyok közepette is fenntartsa a leghelytelenebb módon az eddigi közösüges állapotokat. Azután az osztrák parlamenti viszonyokat fejtegeti.

Berzeviczy elnök közbeszólt, figyelmeztelve a szólot, hogy maradjon a tárgynál, mire a függetlenségi párt zajosn felzúdul.

Hentaller Lajos felkiáltott: *Ne kramarozkodjék!* — amit a szélső baloldalon zajos tetszéssel fogadtak.

— Igazul volt Hollónak!

— *Ne erőszakoskodjék az elnök!*

— Nem törjük az elnök erőszakoskodását!

— *Ne kramarozkodjék!* zúgott egyre másra a hirtelen támadt zajban.

Holló a lárna lecsillapulásával folytatja beszédét. Amikor egy pillanatra megállapodik, hogy jegyzeteibe nézzen s a szünet kissé hosszúnak tetszett, s szélsőbál elkezdett osztrák parlamenti minta szerint hosszasan éljénzeni mindaddig, amig Holló folytathatta beszédét. Arról beszél, hogy *Badeninek* szemére hányták, miért nem gondoskodott a választásoknál arról, hogy nyugodt parlamentje legyen. Ez a Bánffy politikája, aki a választásoknál gondoskodik arról, hogy a parlamentből kimaradjanak a neki nem tetsző emberek és illykép biztosítsa magának azt, hogy a többség formai jogait érvényesíthesse. Mert a fő csak a forma. A tuloldalról ezt fejtegette Mikszáth Kálmán is.

Nagy zaj követi ezeket a szavakat.

— *Hunczut palóc!* kiáltotta Hentaller Lajos.

Endrey Gyula pedig nagy derűltség közben így kiáltott fel:

— *Pagut ultimó!*

Holló a függetlenségi párt tetszésnyilatkozatai között azután azt fejtegette, hogy a jelen viszonyok között csak egy intézkedés lehetséges s az Magyarország gazdasági önállóságának a megvalósítása.

Holló újabb pihenőjét újabb zajos éljénzés követte, hogy a szónoknak semmi fáradságába sem került beszédét két óráig elnyújtani.

Mikor befejezésül kijelentette, hogy a Kossuth indítványát elfogadja, a függetlenségi párt perczeiktig tartó éljen Holló! éljen Kossuth! kiáltásokban tört ki.

Marjay Péter lett volna a következő szónok, de ez beszédét a ház engedelmével csütörtökre halasztotta, amikor is a mai napirend tárgyaiaát fogják folytatni.

Talkegygjel

Budapest, decz. 7.

A német császár járaskor a belvárosi «sasok» — talán azért mert egy a címerük: az egyfejű sas — nagyon rokonzenverték II. Vilmossal s nagyon rossz néven vették Pártos Rétót, hogy Kasics Péter beszédének hatása alatt ő is a „szarnok lelkeletű” német császár közöltégen való fogadtatása ellen beszélt és szavazott.

Pártos Rétót 6 évvel ezelőt hozta be Polónyi Géza a fővárosi törvényhatósági bizottságba. Az egyesült belvárosi pártnak a politikai pártok bizonyos számarányára való tekintettel függetlenségének ismert városatyára való szükségük a Polónyi Pártos Rétót ajánlotta.

Megválasztása után Pártos dicsekedett Polónyi előtt: Lám, milyen hatása van rópirataimnak. Erkölcseleg kényeztettem egy nagy pártot arra, hogy méltányolják írói működésemet. Rópiratim hatása olyan volt, hogy nem mellőzhetek a megválasztottak bizottsági tagnak.

Nem tudjuk, mit szót Polónyi akkor, de most Polónyi is halgatott, amikor a «sasok» kandidáló bizottsága mellőzte a németcsászárelles Pártos Rétót s elköltözt a nem ugyan oda, ahol a bora terem, — de oda, ahol Kasics szabad polgár. «Választassa meg Pártos Kasics!» mondták.

Pártos Béla busan távozott az öt melőző pártgyűlésről. Csak annyit szólt: Rópiratot kellett volna írnom, rópiratot — a német császárrol, akkor talán nem melőztek volna.

Attól tartunk, hogyha Pártos Béla megtudja, hogy ő is a német császár áldozata, bosszúból elküldi neki összes rópiratát. Szegény ifjú császár!

A bécsi abszolutizmus.

(Az Esti Hirlap telefonjelentése.)

A legutolsó hírek már amellelt látszottak bizonyítani, hogy Gautsch bárónak sikerül megegyezésre jutni a német baloldallal és ime a mai nap ledöntött minden reményességét. A német ellenzék visszautasította Gautsch báró ajánlatait, aki a mai napon kénytelen volt Ausztriában a 14. § alapján való kormányzást megkezdeni. A Lajthán tul tehát tényleg megszűnt az alkotmányosság és kezdetét vette az abszolutizmus.

Tudósítónk jelentései egyébként itt következnek.

Bécs, decz. 7.

Ma délelőtt 9 órakor Gautsch báró, miniszterelnök hosszabb ideig tartó külön kihallgatáson volt a császárnál, délelőtt 11 órakor Latour gróf, közoktatásügyi miniszter fogadta a császár hosszabb kiballgatáson.

Tegnap délben több óráig tartó minisztertanács volt Gautsch báró miniszterelnök elnöklété mellett.

A belső válságnak a Gautsch-miniszterium által czekelt módon való megoldása nem sikerült.

A baloldal végrehajtó bizottságának tagjai ugyan ma délelőtt összegyűltek, hogy leadják szavazatukat ama javaslatok felett, melyet a kormány a parlamenti helyzet szanalása érdekében cleje terjesztett.

A szavazás eredménye kedvezőellen volt és a visszautasító foleletel ma délben küldöttégenileg közölték a miniszterelnökkel.

A baloldali visszautasítása nem lepett meg senkit.

Á Gautsch báró által eléjük terjesztett javaslatok ellentétben állanak a németeknek hónapok óta hirdetett politikai álláspontjával, amelynek a parlamentben óriási munkával az obstrukció nagyszabásu kiterjesztésével igyekeztek érvényt szerezni. Amit Badeni gróf könnyelműen az ifjucseheknek ajánldkozott, azt nem hajlandók Gautschék visszavonni, hanem csak apró morzsákat, a rendeletek egy-nemely intézkedéseinek megváltoztatását bajlandók a németeknek koncedálni.

A kormány azt mondja, a fogalmazói karnak mindkét nyelvből jártnak kell lennie, még ha 15 esztendőre volna is szükség, hogy a második nyelvet is elsajátítsák. A mi a német nyelvet illeti, kell lennie olyan területnek, melyen a hivatalos nyelv pusztán a német, olyan, amelyen mind a két nyelv egyforma érvényvel bír és végül olyan területeknek, ahol a cseh nyelv legyen az uralkodó.

Mind ezek olyan elvek, melyeket a németek nem fogadhattak el, miután azok alig voltak engedményeknek tekintetők. Ilyen körülmények között az ellenék kénytelen volt utolsó válaszában véglegesen megtagadni a kormány javaslatainak elfogadását.

Bécs, decz. 7.

A német baloldal visszautasító magatartása folyán a mai nappal itt az alkotmányosság megszűnt.

Most már következik az az abszolútisztikus kormányzás, mely a 14. §-on alapulva ma déltől fogva kezdetét is vette.

A parlament többé nem működik s miután nem működhetik, a kormány saját felelősségére önhatalmulag intézkedik.

Bécs, december 7.

Lueger dr. a keresztény-szocialisták vezére csatlakozott a baloldal elhatározásához, de kijelentette, hogy a felelősséget a német szabadelvű pártva hárítja át.

A kegyesrend jubileuma.

Holnap szerdán nagy ünnepe lesz a kegyes-tanítórészeknek. Akkor van háromszázados évfordulója annak, hogy Calasanz Szent József a rendet megalapította és széles világban mindenütt, ahol azóta megtelepedtek a piaristák, hálaadó istentiszteletekkel ünneplik meg ezt a nevezetes évfordulót. Az embernek, aki aig hogy megszületett s munkájának gyümölcsét élvezheti, ha ugyan egyáltalán megláthatja ezt a gyümölcsöt, s máris sirjának fenékre szédül, imponál az, hogy háromszáz hosszú évre tekintessen vissza valamelyik testület, szervezett, az bennünket magyarokat nemcsak azért érdekel ez a jubileum, mert három századnak örövendés zűrökövé, hanem kiválóan azért, mert a piarista-rend tagjai, amióta megbonosodtak hazánkban, mindig pontosan, szent: alapítójuk akaratához és céljaihoz ragaszkodva teljesítették kötelességüket és ezzel nagy érdemeket szereztek maguknak.

Ésre kell vennünk, meg kell látnunk, hogy a magyar piaristák ünnepeit ünnekel és ha ez alkalommal szót nem ejtenék a kegyes-tanítórészekről, a legnagyobb hiálánálánok követnének el. Hiszen a hozzájuk legközelebb eső nevezetes korszakban, az emlékeztetés magyar fordítalóm idején is kétségbevonhatatlan bebizonyították a piarista-papok, milyen igaz, hű fiaik ok hazának és amikor szükség volt rá, kardot fogtak abba akébe, melyvel egy nappal előbb a kfrét szorongatták a hazafias beszédekkel a veszélyben forgó ország megmentésére tüzeltek azt a fiatalságot, amelyet néhány órával talán egy kisné feltűnő, divatos ruha miatt korholnak. Az ő szavuk mindig hatott, tanításuk mindig helyesek voltak és ezért ur-nepel velük az egész ország szerdán, az emlékeztetés évfordulón.

A piaristák rende 1597 óta mindenfelé elterjedt. Legtöbb tagja van Spanyolországban és a legújabb iskolájuk a mult évben nyílt meg Lanturebach, Portorico szigetén.

Magyarországban most 24 társházuk van a piaristáknak 390 rendtaggal. Van 15 főgymnáziumuk, 8 kis gymnásiumuk, 1 nagy-gymnáziumuk és 4 elemi népiskolájuk, mely iskoláiban a mult tanévben összesen 8760 tanuló oktatott. Ama kiváló férfiak közül, kik e rendnek voltak tagjai, itt csak a Magyarokat említjük fel és ezek közül is azokat, akik a hozzájuk közelebb eső korban működtek. Ilyenek például Purgstaller, Horváth Cyrill bölcsész, Schirrhuber a híres természetűd, Szabóky a katolikus jegénygyesületek és Léay Imre a katolikus kör alapítója, Schuster Konstantin váci püspök és még igen sokan.

Azt a szolozamát, amelyet a mi piaristáink fognak énekelni rendjük háromszáz éves fennállásának emlékére velük fogja éne-

kelné az ország egész lakossága, mert mindenki tudja, mennyit köszönhetünk e derék, hazafias rendnek.

Hradil halálos ítélete.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A bíróság ma befejezte Hradil Alfonz a dob-utcai rablójalkos bűnpörének tárgyalását és ítéletet is hozott. A leg-súlyosabb büntetést szabta ki a rablójalkosra kötel általi halálra ítéltvén őt. A gyilkost láthatólag megremegtetle ez az ítélet, homloka verejtékezni kezdett s azután kijelentette, hogy felebbez. A végtárgyalásról a következő tudósítás szól:

Haupt Albin elnök pontban 9 órákor megnyílván a tárgyalást, elsőnek kihallgatja.

Murzin József tanut, aki azt vallotta, hogy Hradil hitva egyszer, hogy megkeríti munkakönyvét, amelyet valaki ellopott.

Erre befejezték a bizonyítási eljárást, mire az elnök megindította a pörbeszédet sorát.

A vádló volt az első sor. Bohm Alajos dr. kir. alügyész vádolja Hradil életpályáját. Csavargónak jellemzi, aki már ifju korában megszokta a kbor életet. Kerülte a munkát, és ezért országrol országba, városról városra vándorolt, míg végre Budapestre jutott, hogy Kochné gyilkosa legyen. Részletesen ismerleti, az ügyész az eseményt, a körülményeket, a melyek Hradil elfogatására vezettek. Majd rámutat Hradil vallomásainak egymással teljesen ellenkező részére jogi fejtetéssel nyomán oda klankudál, hogy a gyilkos Hradil Alfonz.

A premeditáció, az előre megfontolt szándék fenforog. Ezt igazolja az, hogy Hradil a tett előtt gyakran járt Kochné-nál, kizemelte a helyet, és csak midőn már mindennel tisztában volt határozta el magát a gyilkosságra. Jelleme, természete gyalázatos, a tett végeztetelében az utálatosságig kegyetlen volt, és azért méltán részolgált a legszigorubb büntetésre, a btkv. §-ában foglalt halálos ítéletre. Egyetlen enyhítő momentum sem szolgál előnyére.

Rott Mihály, dr. védő részletes alapszággal igyekszik a bizonyítási eljárást adataiból kimutatni, hogy Hradil bűnössége, tekintve azt, hogy a cselekményeknek tanuja nem volt, hogy vádlott lagad és ebbeli állításának igazsága, ha nem is valószínű, de nem lehetetlen: bebizonyítva nincs. Valószínű, hogy ő a tettes, de a büntetőjogi bizonyossággal igazolva nincs. A premeditáció mellett semmi, ellene azonban számos adott bizonyít. Hradil viselkedése és eljárása a több lopási esetekben, magatartása Kochné-nál való többszöri ottlétekor, s minden előkészítés biányára mutató ama körülmény, hogy esztköz magával a tett színhelyére nem vitt, kizárja a premeditáció fenforogását. Hradil lopási szándékkal lépett be Kochnéhoz és így nem a 278. és 344. §. alapján, hanem a 349. §. 2. pontjába ütközö rablásban és szándékos emberölésben volna csak büntethető. A halálbüntetés túlszigora volna és embe ri szeretet mindent átfogó ereje nevében kéri az ügy emberi megítélését. A védő szép beszéde után Sós Ernő dr., a maginpanaszos kárterítési igényeit terjesztette elő.

Elnök: Hradil! Mielőtt a bíróság visszavonul, kérdem, van valami mondani valója! Szálljon magába és valja meg tétlét, így legalább könyörületesség ébrezt magja iránt.

Hradil: Nincs reá mondani valóm. Az igazat mondtam mindenben.

Elnök: Akkor a bíróság ítélethozatalra visszavonul.

Hosszas tanácskozás után a bíróság ismét megjelent és Haupt elnök kihirdeti az ítéletet.

A bíróság Hradil bűnösnek mondta a btkv. 278. §-ba ütközö gyilkosság és a 344 §-ba ütközö rablás, valamint a 344 §-ba ütközö 3 lopás vétségében és ezért őt kötel általi halálra ítélté.

Az indokolás a premeditációt fenforogni látja, a tettet orgyilkosságnak minősíti, amely a maga kegyelenségében már nem is lett volna fokozható. Enyhítő körülmény csak a vádlott hiányos nevelése. De ezzel szemben tulajdonom sok a súlyosító, és így a büntetési tételt enyhítem a bíróság nem találta helyvén valónak.

Elnök: Megértette?

Hradil: Meg.

Elnök: Megnyugszik?

Hradil: Felebbezek.

Ügyész: Tisztelettel megnyugszom.

Védő: Felebbezem.

Elnök: Ezzel a tárgyalást befejeztünk jelentem ki.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Dreyfus-ügy.

Paris, decz. 7. (Az Esti Hírlap távirata.) A Frankfurter Zeitung párisi tudósítójánál Goldmannál házmotázást tartottak és irományait lefoglalták. Azt hiszik, hogy ez az eset a Dreyfus-üggyel van összefüggésben.

Paris, decz. 7. (Az Esti Hírlap távirata.) A lapok mára kinos incidenseket várnak. A szenátus mai ülése valószínűleg döntő befolyású lesz.

Rendzavarás Ausztriában.

Jungbunzlau, decz. 7. (Az Esti Hírlap távirata.) Ma éjjel a csoportosulások és rendzavarások megismétlődtek. Több helyen bevették az ablakokat. Éjfélt után egy órákor a nyugalom helyre állt. Ot letartoztatás történt.

Az elnök üzenete

Washington, december 7. (Az Esti Hírlap távirata.) Mac-Kinley elnök üzenete Cansas-Pacific-vasut eladásában dolgában kifejté hogy a kormány, ha jogi ajánlatokat, mint a becsér, nem kapna, a vasutnál majdnem 13 millió kiterő követelésből csak 2 és fél milliót kapna meg. Az elnök azt vóli, hogy a kormánynak joga van egy bizonyos összeget kinalni és már adott is utasítást ennek megfelelőleg a pénzügyminiszternek. Kubára vonatkozólag azt mondja az elnök, hogy éroszakos bűkebelezésre gondolni sem lehet. Tagadhatatlan, hogy a Sagasta-miniszterium pár heti fennállása óta bizonyítékát adta őszinteségének. Nem szabad engedni, hogy a förtelmelenség felülkerekedjék, mely Spanyolország elé akadályokat gördítene. Meg kell adni Spanyolországnak a megfelelő módot arra, hogy a várakozások megvalósuljanak, melyeket Kuba regiméjéhez fűznek.

Elsődyedt gözsa.

Fiume, decz. 7. (Az Esti Hírlap távirata.) Az «Adria» tengerhajózási társasághoz éjjel érkezett táviratok szerint a Port Patridgenál zátonvra jutott Bathyri tchergozos elsülyedt. Noha a rakománynak 350,000 frtnyi és a hajónak 300,000 frtnyi értéke biztosítva van az «Adria» a «Jokai» és «Bathyri» hajók katasztrófiája által mintegy 170,000 frtot vesztit biztosítási tőke alapjából. A katasztrófa részletit meg ismeretlenek.

ESTI HIREK.

A szabadság ünnepe.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A márczius 15-ike ötvenéves évfordulójának megünneplésére alakult nagy bizottság végrehajló és művészi bizottsága, ma déljött együttes ülést tartott Rákosi Jenő elnökele alatt a Royal-szálloda kistermében.

A bizottság Rákosi Jenő indítványára mindenekelőtt elhatározta, hogy tekintetlet arra az előreláthatólag nagy jóvedelemre, amely az ünnepélyre felállítandó tribünokból befolyik, s amely összeg tulajdonképpen a vállalkozás sikerének alapja, kérvényt intéz a fővároshoz a tribünjog elnyerése iránt. Azonkívül

felhívja az ország törvényhatóságait, hogy az ünnepély előkészítését anyagi és erkölcsi támogatásban részesítsék. A kérvény és a felhívások megszerkesztésére szűkebb bizottságot küldenek ki.

Hosszabb vita indult meg ezután az ünnepély időpontjának megállapítása körül. Párlas Gyula, Márkus Miksa, Szathmári Mór, Fenyő Sándor és Pataky László hozzászólása után a bizottság Fenyő Sándor indítványát fogadta el, amely szerint tekintetlet az ország éghajlati viszonyaira és a nép kora tavaszi elfoglaltságára, az ünnepi körmenetet husvétára illetőleg pünkösdre tűzi ki.

Fenyő Sándor és Márkus Miksa indítványára kimondja továbbá a bizottság, hogy a márczius 16-én rendezendő országos ünnepélyeken részt vessz s magától valamely később megállapítandó imponzás formában életjelt ad.

Rákosi Jenő ezután az ülést beeresztette.

Városi ügyek.

— A zsbírás ügy. A kerületi előjárások mint elsőfoku iparbizottságok most leszik közzé a zsbírás ipar gyakorlására vonatkozó új szabályrendeletet, amely a budapesti illetőséghez és fedhetetlen multtról szóló erkölcsi bizonyítványhoz köti a zsbírászkodást. A szabályrendelet szerint a zsbírások a 30 frtos vagy annál nagyobb értékű vásárlást bizottságilag hitelesített üzleti jegyzékeikbe beirni tartoznak s az ellopott, elvesztett tárgyakról szóló jegyzékekre a vásárlásoknál ügyelni tartoznak.

— A főváros munkásai. A közgyűlés elhatározta, hogy a vároánál alkalmazott munkásoknak akkor és baleset esetére biztosítani fogja. A tanács ajánlatétele több biztosító intézetet hívott fel. Három ajánlat érkezett: a nemzeti baleset biztosító társaságtól, a hazai biztosító társaságtól, s együttesen a Fonciére, a Riunione és a Generali társaságtól. A legkedvezőbb ajánlatot a hazai biztosító társaság tette, csoportos biztosítás esetére a városot 670 frt 30 kr évi díjért, a napijű négyezszázorosának összegéig való biztosítás esetére pedig 1311 frt 94 kr.

— A Kenyer díjazása. A belügyminiszter felhívja a ma déljött érkezett leiraltában a székes-főváros közönségét, hogy a főváros akadálytalan előlétsa érdekében tegye tanulmány tárgyává a közlelmezés kérdéseit. A leiraltban hivalkozik a miniszter arra, hogy a vásárcsarnok-bizottság régebben megállapította, hogy a buza ára 80 százeleddel emelkedett, a burgonyatermés pedig az idén egyáltalában nem kiellégül s így a két legfontosabb élelmiszer várható dragulása éppen a főváros szegényebb sorsu lakosságára lesz káros visszahatással. Ennekfoga megokolt dolog, hogy a hatóság ezzel a kérdéssel tüzetesen foglalkozzék.

Külföldiek.

— Lapunk leghözelebbi száma a holnapi ünnep miatt estüörtükön delútan a rendes időben jelenik meg.

— A román egyetemi ifjak tüntetése. Abból az alkalomból, hogy a román egyetemi ifjak a minap Alexi tanár ellen tüntettek, az egyetem rektora maga elő idéztetette Chendi Harie bölcsészhallgatót, a román egyetemi ifjak vezérét és egy a legutóbbi tüntetés, mint már korábban több ízben a magyar államez és a magyar nyelv, valamint különösen az egyetemi rend és feyelem ellen elkövetelt kibágás miatt őt rendreulativán, figyelmeztelte a tanulókat, hogy ha még egyszer így eset felmerülne, kénytelen lesz nemcsak az őszindítjakat és egyéb kedvezményeket (ökük megvonni, hanem intézkedni fog, hogy szükség esetén őket valamennyi magyarországi egyetemről kizárassa). A rektor azután felhívta a román ifjakat, hogy amennyiben konkrét panaszuk lenne, forduljanak nyílt őszinteséggel hozzá, mire Chendi bölcsészhallgató

azal válasszot, hogy a eserb és a szilv diakkokkal együtt amugy is emlekkirato amandekosnak elterjesztani és abban panaszainkat részletesen felírni.

Ujabb táncok. Az idei házi saison legkedveltebb táncza a pas de quatre lesz immé, mely táncza egy a fővárosban mint a vidéken általánosan közközeltségnek örvend. A pas de quatre egészen hátterbe szorította a polka-noblesse-t, (krouspolkát). Mint újdonság egyes házi mulatságokon vagy zárukon a bájos graziánai tánczok, a ugylátszik, hogy e táncz még népszerűsége is fog szert tenni. Nagyon kevés sikere volt a tavaly — pár helyen felkarolt — pas de royal azután a pas de patiner tánczoknak. Fiumében a tavalyi háligázások és a nyári évad alatt igen sován tánczolták a keves 'royal' tánczot, sőt Páriban Tir táboron szalonjában a bájos 'mignon-n' is, de ugylátszik tartosabb sikere egynek sem volt. Igen nagyon örvensenek egynek meg a sir roger-nek és valóban Kúme, Paris, Lipce, Budapest egy gyermek mulatságát sem hiányzik. London tánczóli ifúsága egy este-vesztet tánczot jár, melynek 'schottisze' nevet adtak. A táncz maga nem mutat semmit, zenéje hasonlít a pas de quatre zenéjéhez. Mignon keveset lehet látni tánczóli, még előbb az arkadient nagy Tanyiv-t. Németországban a Francia-négyest nem ugylátszóik mint nálunk, hanem em caré Lipse Berlin, Hamburg stb. német városokban a Graziana, Menuet és Walzer a divatos tánczok. Ami a társas tánczokait illeti ugy Németországban a Lanciers jobban divik mint a Francia-négyes. Általános szokása most a külföldi táncmestereknek, hogy próbáljajkon gymnastikát és egész kis ballet-előadásokat is mutatnak be.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: Figaro házassága, Beaumarchais vigjátka. Főszereplők: Zilahy, Ujházi, Cs. Alsógi Irma. Kezdeté 7 órakor.
Az Operaházban: Ördög Bobrt, Meyerbeer operája. Főszereplők: Vasquez, Forrtli, Noy. Kezdeté 7 órakor.
A Népszínházban A kukkásasszony, Márkus József operettje. A főszereplők Z. Bárdy Gabi, Gazsi Marianna, Nádasy Ilonka, Seirmai, Németh. Kezdeté 7 órakor.
A Városi színházban Zaccani és László vendégfellépelt. A Magyaros embark. Hauptmann drámája. Kezdeté fél 8 órakor.
A Magyar színházban A lírok, Z. Kallós Ilona népsziműve D. Vlád Gzellával. Kezdeté 7 órakor.

Lili jubileuma. A népszínháznak jövő hónapba jubileuma lesz. Január másodikán épp ötvenéveskor fog a bohó Lili trombitálni az ezred trombitán és a közönség épp oly örömmel fogja hallgatni Hered bájos melódiát, mint a hímütöt az minden előadás alkalmával. A czimzerepet a jubilé előadásán is Kury Klára fogja adni.

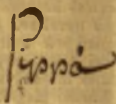
Hírek a nemzeti színházból. Egy újdonság és két repriz van a nemzeti színház műsorán a legközelebbi hetekre. E hónap 28-án kerül színe 'A folt, amely tisztit' Echeagar drámája, Huszár Vilmos fordításában. Még előbb, december 28-án az 'Armány és szerelem' Schiller szomorujátka, utóbb: január elején pedig 'A Rákóczy Ferenc fogsága', Szilgietti sziműve kerül előadásra, mindkettő új bemutatással.

A kultuszok mögöl.

A főváros legújabb színháza lassanként megkezdte működését az egész vonalon. A költői pródus után sorra vonultak fel a színpadra taaházak, bárnyárkák, időjelző házikók, német tanítók és gések. A napokban már a népszimű is megjelent szemlelűve társai között. Ugyanígy működésbe jönnek a színházi hatóságok is és már is olást tartott a színházi törvénysek.

Asz érdemes jögeset hómóje a magyar színház egy ép oly bájos mint rebellis kis zsenésnöje volt, akiben a sótet 'Tinko' premijerén egyszerre csak feltámadt a gése és midőn a boldogtalan anya kezét tördelve elkitója:
— Lódbogást hallok, — talán már jönnek a csendőrok, akkor a kis kóristán közbeszólt félhangosan, hogy hogy meghallhatók az elad sorok, akiknek amugy is az a privildgiumok, hogy sok olyat látnak és hallanak, amit más közönséges halandónak látni, vagy hallani tilos

— Sose féljen! Csak egy konflis baktat a Szövetség-utczában!
És a tanukent beidézett udvarias bérkocsis hiába erőltette, hogy ő az inkriminált időben tényleg arra hajtott, a szigoru bíróság mégis elítélte a csinlatlan kis szökét.

Sport.

Ujítás Alagon. Az alagi verseny-pályát — mint a Magyar Hírlap írja — jövő évre átalakítják. Az egyenes pályát, mely eddig 500 méter hosszú volt, meghosszabbítják 1300 méterre. Kétévesek versenyeknél legnagyobb része tehát, valamint az idősebb lovak 1000—1300 méteres versenyen egyenes pályán fognak lefuttatni, aminek sport szempontból nagy az előnye mostani befutóval szemben. Az új pálya 1898 őszére, legkésőbb 1899 tavaszára kész lesz.

A löverseny sport hanyatlása Ausztriában. A bécsi lovaregyletnek nem valami fényesen megy a dolga. Erre vall legalább az a körülmény, hogy a jövő évre 300,000 koronával ad kevesebbet versenyek dotálására.

Szerencsétlenül járt szoké. Park Fredet a Featetich-istálló fiatal zsebéhez a napokban sulyon baleset érte. A reggeli munkánál ugyanis lebukott Aprédor-tól, mely estében melibe rúgta el a helyszínről. A teljes lovas sérülése nem életveszélyes ugyan, az orvosok véleménye szerint azonban a jövő tavaszig nem ülhet lóra.

Crampon sanszal, Crampon Featetich Taszióli gróf kétévese kezshelyi bírek szerint remekül fejlődik. Daxson tréner biztosra veszi, hogy a jeles caikó a jövő évi klasszikus versenyeken elsőrendű szerepet fog játszani.

Magyar lovak Németországban. Az 1899-ik 100,000 márkás baden-badeni nagydíjra összesen 131 telivért neveztek közülük 25-öt magyar istálló részéről. A bevezetett magyar lovak között vannak: Bunsen, Per Dultore, Dalias, Hebe, Eigenlich. Mai König és Chulotankorn.

Milne a verseny pályán. Pechly Andor egyik lovát trénerje iránti halálból Milnenek nevezte el. Milne Gunnersbury Bahámól származik és idomárja Milne a verseny pályán való szereplésétől oskat vár.

A közönség érdeke.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Ismerve a közügyek iránt való meleg rokonszenvét és érdeklődését, hátrókodom tisztelettel fel:írni, hogy alkübi panaszoknak hecses íjpa legközelebbi számában helyet adni a késkedjék.

E hónap 3-án Rákos-Palotán a saját szökésérem megvettem egy fiatal bizott részese azzal a szándékkal, hogy mának leoldás végett Feas-rakport 17. számú lakószimra szállítottam. Ezt a körülményt eladó bejelentette a közséji bíróknak, ahol felmutatta az állat előzőleg történt megvizsgálásáról szóló állatorvosi bizonyítványt is, mely szerint egészségesnek találta, és a mégis, noha zárlati tilalom nincs, az elve elszállított, nem tudom mi okból, a bíró nem engedte meg. Így történt aztán, hogy e hónap 5-én ott helyben leöttem, és a húst megvizsgálása után kocsi rá rakva szállítottam a váci-úton ba:afel.

A vámnál azonban a pénzügyörök feltárlóztattak, most a 3 napi időközben kikallított és felmutatott s immár 1 friba került két rendbeli bizonyítványt érvénytelennek jelentettek ki, utasítottak, hogy a vámbiznál vizálgatott teljesítő állatorvosnál is vizálgatásam meg. Hát már evvel sem törődtem, csakhogy mielőbb szabaduljak, kérdezem aztán, hol van az állat: vos majd kibírom, de azt a választ nyertem, hogy menjek keressem meg, bent lesz valahol a nyugóli pályaudvar gyorsár szállítmányoknál, mit lehettem mást, mint fel a villamosra és utána, mikor ott összevissza keresem hasztalanul, elutasítanak a London szállóháza, ott is hlyházon, nincs sehol. Ekkor bő szantodva sietek vissza, a egy bába már ott van, azonban se itt se ott nem találók csak akkora állatorvost is, mint a mesebeli hüvelyk Matyi. Már 12 óra volt. É háromnegyed 11 óra óta vagyok feltartóztatva, mondom az ellenőrné. Hja nem tehetek róla válszolja ő, de várni kell! Csak mikor kijelentették, hogy ledobom az egész húst és csináljanak vele

amit akarnak, akkor mondták, hogy hát fessésem meg a fogyasztási illetéket és me:etek.
Hát lehet ilyen csunya játékot ösni hivatalos funkció teljesítése közben és megengedhet ez az indokolhatlan, botránys zaklatása a polgároknak? Ha igen! (Ki ad felhatalmazást és mi a cözje ennek az eljárásnak?)

Tisztelettel vagyok a tekintetes szerkesztő ur alázatos szolgálja: S. L.

KÖZGAZDASÁG. Jelentések a tőzsdékröl.

A gabonaüzlet Budapestén. A külföldi lanya tudósítások a malmok vásárlókédvét lehoasztották, a forgalom korlátolatlant alakult. Elkelt nyugodt irányzat mellett 6000 q. buza változatlan árakon.
A következő buzafajok kerültek forgalomba:
Tiszav. 100 m.m. 76.4 kg. 12.70 frt
> 100 > 76 > 12.50 >
> 100 > 75.5 > 12.20 >
> 100 > 74.5 > 12.15 >
Fejérmegyei 100 > 77 > 12.60 >
> 100 > 76.5 > 12.65 >
Makói 2920 > 74.5 > 12.67 1/2 >
> 800 > 77 > 12.87 1/2 >
Dunaföldvári 1000 > 76 > 12.80 >
> 260 > 74.5 > 12.50 >

Egyéb gabonamunkákban alig volt üzlet, az irányzat bágyadt volt. Roszt 8.50—8.70, tengetir 5.20—5.35 új tengetir 5.05—5.15 és zabot 6.25—6.40 forinton vásároltak.

A házirődipiaczon a spekuláció nagy tartózkodást tanusított, a forgalom korlátolatlant alakult.

Kötések:
Buza tavaszra . . . 11.99—11.96
Rozs tavaszra . . . 8.72— 8.70
Tengeri máj.-jun.-ra 5.54— 5.49
Zab tavaszra . . . 6.47— 6.45

A déli tőzsdé zárlatijegyzései:
Buza tavaszra . . . 11.97—11.98
Rozs tavaszra . . . 8.71—8.72
Tengeri máj.-jun.-ra 5.52—5.53
Zab tavaszra . . . 6.46—6.47

A budapesti értéktőzsdé. A belpolitikai helyzet kedvezőbb megítélésére a bécsi spekuláció vásárlásokat eszközölt, mire az árfolyamok fokozatosan javultak. Közúti vaspálya részvények élénk forgalomban emelkedő ármögást követték.

Az előzőestén előfordult kötekek: magyar hitelrészv 388—389, osztrák hitelrészv. 355.60—356. leszámítolati bank részv 252.—.— osztrák-magy. államrészv részv. 338.25—338.50—rimamurányi vasmű részv. 248.—.— közúti vaspálya részvény 391.50—393.50, villamos vasut részvény 282.—283.50.

Zárlatok maradt: magyar hitelrészvény 389, osztrák hitelrészvény 355.90 oszt-magy államvasut részv. 338.25 leszámítolati bank részvény 252 jelzálóhitelbank részvény 279.75 közúti vaspálya részvény 392.60 városi villamos vasut részvény 382.50 forinton.

A déli tőzsdén jegyzetek: Magyar hitelrészv. 388.75—389.25, osztrák hitelrészvény 355.80—356.10, osztrák-magyar államvasut részvény 338.60—338.75, leszámítolati bank részvény —.—252.—, jelzálóhitelbank részvény 279.75—280.—, rimamurányi vasmű részvény 249.—248.25.—, közúti vaspálya részvény 391.—393.25, városi villamosvasut részv. 282.50—283, forinton.

Zárlatok maradt: magyar hitelrészvény 389.— magyar aranyáradek 122.25, magyar koronajáradek 100.—, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1432.—, oszt. hitelrész. 356.— leszámítolati bank részvény 252.—, jelzálóhitelbank részvény 279.75.—, rimamurányi vasmű részvény 248.25.—, salgótarjáni közszénbánya részvény 603.—, déli vasut részvény 79.50 városi villamos részvény 283.—, közúti vaspálya részvény 393.75 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. A tengerentúli alacsonyabb jegyzések lanya hangulatot terjesztettek, kötekek csak nagy ritkán jötek létre.

Jegyzések:
Buza tavaszra . . . 11.86—11.88
Rozs tavaszra . . . 8.32— 8.84
Tengeri máj.-jun.-ra 5.76— 5.78
Zab tavaszra . . . 6.30— 6.82

Bécsi értéktőzsdé. Élénk forgalomban barátságos hangulat terjedt el, a hitelrészvény magasabb árfolyamokon adták véték. Valuták és devizák megszilárdultak.
Jegyzések: osztrák hitelrészvény 856,10 magyar hitelrészv. 388.75, magyar aranyáradek 122.15, magyar koronajáradek 99.95, anglo bank 162.50 osztrák magyar államvasut részvény 388.60 forinton.

Piaczi árak. (Az Esti Hírlap megajánlására.)
A mai forgalom minden téren élénk volt. Olvasónk figyelmébe ajánljuk, hogy a központi vásárcsarnok főbejáratioldai jobb oldálán, az emeleten, gyümölcsöt 6 kilónként vásárolja, igen olcsón kapjuk. Az árak nem változtak. A kisnybeni előadás következőleg alakultak:

Hus: I. rendű leveles 72, II. rendű leveles 62—66, III. rendű leveles 48—58, vesepecsenye egész 68—80, rostélyos 72—80, fehér pecsenye 72, tisztított vesepecsenye 140—160, marbanyelv nyersen 72, páczobra 90, füstölve 140 krajczár kilója. Borjúhs czomb 90, eleje 72, pórköltnek 60—64. Birkahús eleje 36, hátúja 52. Bárányhús, első negyed 60—80 hátulós negyed 100—150. Disznóhús czombja, lapoczkája 52—65, karaj 80—90, tústólt sonka 100—110, prágai sódar 110—115 nyel 30—35 kr, szalonna 60—64, zsír 64, háj 64—66, kocsonyánál való 36 kr. kilónként.

Baromfi: Rántani való csirke 60—70, sütni való csirke 80—90, tyúk 100—140, kappan 120—160, pulyka 250—350 kövér lud 350—600, sovány kacsa 110—140, kövér kacsa 160—250 krajczár páronként. Tisztított baromfi: csirke 55—60, császár poulard 80—90, kappan 100—140, pulyka 120—200, sov. kacsa 90—120, hizott 180—150 kr. drékent. Lud kilója. 46—56 kr, elsőrendű zsír 80—90, háj 90, olvasztott zsír 80—100 kr. libamáj 130—100 kilója.

Vadak: Nyul 100—130, fogoly 90—100, őzcsomb 350—300, gerincz 400—600 kr, egészben, szárvas 45—100, vesepecsenyéje 1.80, kilója, fácán 150—170 gyöngytyúk 90, erdei szalonna 130—160, császármarad 120, hófajd 130, vadkaca 60—90 kr. drbj, fenyvesmarad 40, párja.

Halak: Élő ponty 60—120, csuka 60—120, kecsége 125—150, süllő 80—160 krajczár. Jegelt halak: ponty 20—60, csuka 30—50, kecsége 120, fogas, sülle 30—120, apró hal 80—150. Lazac 500 krajczár kilója.

Külön: Teavaj 120, főzővaj 90—100, tojás 5 drb 20 kr, Conservált tojás 6 drb. 20 kr, teatorjás 23 drb, főzti való tojás 30 drb, meszes tojás 35 drb 100 krajczár.

Felolós szerkesztő: Neszmély Artur.

Ráér még. Asszony: Te gézenüz, országos csavargó, te cizmeser korhely, te, te.
Förj: Sohse fárászd akag feleség. Ird fel, amit most mondani akarás, majd reggel, ha felkelek, elolvasom.

„Az Évszak“
a legiohó dívalap szabás mintákkal, dívatépekkel, az épirodalmi részlel. Előfizetés ára egy évre 4 frt; 1/2, évre 1 frt.
A Magyar Hírlap előfizetési kedvezményképpen egy évre 3 frt 60 negyed évre 63 krnt kapják.

Könyvt a választás. Egy bécsi kisasszony lesz a barátónjével.
— Nem tudok választani a kérim közöl. Mind a kétnek veszedelmes foglalkozása van. Az egyik oroszszelidítő. Örököszen retelnek életét!
— S a másik?
— Képvisele a Reichsratban!
— Akkor könyvt a választás! Inkább menj nőül a elsőhöz!

Advertisement for 'Gyermeknek' (Children) featuring an illustration of two children and the text 'Kis Világ' (Little World). It describes a children's magazine with illustrations and puzzles, available for 50 cents per issue or 5 forints per year.